

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 martie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, declarat de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului

Rusu Ivan Piotr, născut la 05 decembrie 1987, originar și domiciliat în or.Ialoveni, str.Libertății 2.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 27.05.2015 - 13.07.2015,

2. Instanța de apel: 01.09.2015 - 29.10.2015,

3. Instanța de recurs: 20.01.2016 - 15.03.2016.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 13 iulie 2015, Rusu Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.42 alin.(2), 46, 248 alin.(5) lit.b), d) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Rusu Ivan în folosul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 930.00 lei.

Corpul delict - autoturismul de model „Hyundai Matrix”, cu n/î BT 05 DZW, în conformitate cu prevederile art.106 alin.(1) Cod penal a fost confiscat în beneficiul statului, ca obiect utilizat la comiterea infracțiunii.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Rusu Ivan, urmărind scopul obținerii unui profit nejustificat, rezultat din transportarea peste frontiera de stat a R.Moldova și înstrăinarea substanțelor narcotice, a aderat în calitate de membru al unei grupări criminale organizate pentru a comite mai multe infracțiuni legate de circulația substanțelor narcotice.

Astfel, în scopul realizării intenției sale criminale, în urma unei înțelegeri prealabile cu alte persoane, în privința cărora procesul penal este disjuns într-o procedură separată, avînd repartizate în prealabil rolurile între ei și dispunînd de un plan bine structurat, în cadrul căruia Rusu Ivan avea rolul de a transporta droguri din Spania în R.Moldova, în una din zilele lunii martie 2015, Rusu Ivan a primit de la o persoană, în privința căruia procesul penal este disjuns într-o procedură separată, 1000 euro pentru a se duce în Spania și a transporta droguri în R.Moldova.

Ulterior, la 18 martie 2015, Rusu Ivan împreună cu concubina sa Zavalenschi Olga, cu automobilul său de model „Hyundai Matrix”, cu n/î BT 05 DZW, s-au deplasat în Spania pentru a prelua drogurile de la un cetățean al R.Moldova.

La 21 martie 2015, într-o localitate necunoscută din Spania, Rusu Ivan împreună cu complicitii din Spania au plasat drogurile în rezervorul pentru „gaz”, rezervor din timp adaptat pentru dosirea drogurilor și cu automobilul menționat, la 24 martie 2015, a transportat drogurile din Spania în R.Moldova prin PTF Leușeni - Albița.

După trecerea frontierei de stat a R.Moldova, la 24 martie 2015, în perioada de timp de la 19.00 pînă la 21.10, în rezultatul percheziției automobilului de model „Hyundai Matrix”, cu n/î BT 05 DZW, care era parcat în str.Șoseaua Balcani 3/1 din mun.Chișinău, unde se aflau Rusu Ivan și Zavalenschi Olga, de către colaboratorii de poliție, în rezervorul pentru „gaz”, au fost depistate și ridicate pachete cu o masă cleioasă de culoare cafenie, care conform raportului de expertiză nr.3048 din 26 martie 2015, reprezintă hașiș, care se atribuie la substanțe narcotice, cu cantitatea totală de 19755 grame, care constituie proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul I.Vizdoga în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care I.Rusu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.284 alin.(5) Cod penal la 3 ani închisoare, iar conform art.90 Cod penal, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de 2 ani, precum și anularea confiscării autoturismului de la inculpat în contul statului și încasarea de la acesta a cheltuielilor judiciare în sumă de 930 lei, invocînd că pedeapsa aplicată inculpatului contravine prevederilor normei penale de individualizare a pedepsei, deoarece instanța la numirea pedepsei nu a luat în considerație contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunilor și identificarea tuturor făptuitorilor, deoarece anume prin declarațiile acestuia date la urmărirea penală a fost posibil identificarea întregii rețele de traficanți de droguri; instanța incorect a dispus confiscarea autoturismului în contul statului ca unitate de transport cu care a fost comisă infracțiunea de contrabandă, deoarece acest mijloc de transport nu aparține cu drept de proprietate inculpatului, care doar se folosea de acesta și, respectiv, el nu poate fi confiscat fiindcă se încalcă dreptul de proprietate al proprietarului; instanța incorect a încasat din contul inculpatului suma de 930 lei ca cheltuieli de judecată, fără a ține cont că acuzatorul de stat nu a înaintat cerere de chemare în judecată cu privire la cheltuielile judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, a fost admis în parte apelul avocatului I.Vizdoga în numele inculpatului, casată sentința în partea încasării cheltuielilor judiciare în sumă de 930 lei. În rest dispozițiile sentinței atacate au fost menținute.

Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui I.Rusu de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), 46, 248 alin.(5) lit.b), d) Cod penal, corect stabilind circumstanțele de fapt și vinovăția lui, just încadrînd în drept acțiunile acestuia.

Instanța de apel a respins, ca nefondate, cerințele apelantului referitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art.90 Cod penal, deoarece infracțiunea săvîrșită de către inculpat a atentat grav la relațiile sociale care asigură ordinea de trecere legală a mărfurilor peste frontiera vamală, prin comiterea faptelor de contrabandă și circulație a substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari, mai mult, lipsesc circumstanțe care ar confirma posibilitatea aplicării unei pedepse neprivative de libertate, astfel că doar pedeapsa închisorii va atinge corijarea și reeducarea inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale și a luat în considerație prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării inculpatului, aplicîndu-i o pedeapsă echitabilă în coraport cu fapta comisă.

Instanța de apel a conchis că argumentul avocatului cu privire la anularea încasării din contul inculpatului I.Rusu a sumei de 930 lei ce reprezintă cheltuieli de judecată,

urmează a fi admisă, deoarece o astfel de cerere de chemare în judecată de către acuzatorul de stat nu a fost înaintată în prezenta cauză penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul I.Vizdoga în numele inculpatului, invocându-se temeiul prevăzut de art.427 alin.(l) pct.6), 10) Cod de procedură penală, prin care se solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; prima instanță neîntemeiat a dispus confiscarea automobilului ca obiect utilizat la comiterea infracțiunii, deoarece automobilul în cauză nu-i aparține cu drept de proprietate inculpatului, astfel că se încalcă drepturile de proprietate a proprietarului; la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerație că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei în baza art.364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel în decizie a menționat circumstanțe care înrăutățesc situația inculpatului cum ar fi lipsa locului de muncă și lipsa persoanelor la întreținere, aceste împrejurări vin în contradicție directă cu prevederile art.77 Cod penal.

6. Judecând recursul în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, Colegiul penal consideră că recursul ordinar urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, avocatul a invocat ca temeiuri de casare a hotărârii judecătorești art.427 alin.(l) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

După cum rezultă din textul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui I.Rusu în baza art.248 alin.(5) lit.b), d) Cod penal, și, critică hotărârea instanței de apel, precum că aceasta fără a-și motiva soluția, neîntemeiat a menținut sentința, prin care a confiscat automobilul ce nu-i aparține inculpatului cu drept de proprietate și i-a fost stabilită pedeapsa închisorii, fără a ține cont de prevederile art.61, 75, 76 și art.90 Cod penal, prin ce a ignorat principiul individualizării pedepsei penale.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75-76 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea.

Colegiul penal constată că, reieșind din conținutul sentinței și deciziei instanței de apel, referitor la modalitatea de executare a pedepsei, instanțele de fond au concluzionat că nu sînt întrunite condițiile prevăzute de art.90 Cod penal, care reglementează condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, reieșind din faptul că infracțiunea comisă de inculpat, potrivit art.16 Cod penal, face parte din categoria celor grave, care atentează grav la relațiile sociale ce asigură ordinea de trecere legală a mărfurilor peste frontiera vamală a R.Moldova. Ținând cont de toate circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de persoana inculpatului, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia, instanțele de fond just au conchis că

corijarea și reeducarea inculpatului nu poate avea loc decât prin izolare de societate.

Astfel, temeiul invocat de recurent, precum că la stabilirea pedepsei instanța nu a reținut circumstanțele atenuante prezente în cauză, care permiteau aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei, nu pot servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești, din motiv că circumstanțele invocate de recurent, precum: recunoașterea vinei, căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei în baza art.364¹ Cod de procedură penală, lipsa circumstanțelor agravante, au fost luate în considerație de instanță la numirea pedepsei.

Mai mult, la numirea pedepsei inculpatului, instanțele au ținut cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiunea normelor penale în baza căreia a fost condamnat.

Totodată, Colegiul penal notează că, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speța dată, rezultă că instanțele de fond, reieșind din circumstanțele susmenționate, au considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivându-și soluția adoptată, indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că instanțele și-au motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului cu suspendarea executării ei pe termen de probă.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că instanța de apel în decizie a menționat circumstanțe care înrăutățesc situația inculpatului, cum ar fi lipsa locului de muncă și lipsa persoanelor la întreținere, împrejurări ce vin în contradicție directă cu prevederile art.77 Cod penal, deoarece instanța a menționat aceste circumstanțe ca o caracteristică a persoanei inculpatului și nicidecum nu le-a reținut ca circumstanțe agravante.

Astfel, afirmația autorului recursului, precum că instanța de apel nu și-a argumentat soluția în partea menținerii sentinței, este neîntemeiată, dimpotrivă decizia este bine argumentată, motivată și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală la care recurentul face referință, și deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată conform prevederilor legale, concluzie ce este argumentată în descriptivul deciziei, care corespunde tuturor prevederilor normelor de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, nu poate fi reținută afirmația autorului recursului, precum că instanțele de fond nu și-au argumentat soluția și au aplicat inculpatului pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că instanțele neîntemeiat au confiscat automobilul ce nu-i aparține inculpatului cu drept de proprietate, deoarece instanța de fond, reținând prevederile art.162 Cod de procedură penală, s-a expus asupra soartei corpurilor delictive, și anume asupra autoturismului de model „Hyundai Matrix”, cu n/î BT 05 DZW care, la rîndul său în temeiul art.106 alin.(1) Cod penal, a fost supus confiscării speciale.

În acest sens se reține că, conform prevederilor art.106 Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor destinate, utilizate sau rezultate din infracțiuni. Pentru a aplica confiscarea specială, este necesar să se constate că făptuitorul: - a săvîrșit o faptă prevăzută de legea penală indiferent dacă el a fost pedepsit penal sau absolvit de răspunderea penală în condițiile legii; - a utilizat obiecte, lucruri pentru săvîrșirea infracțiunii, care aparțin lui sau complicilor la

infracțiune; - a dobândit produse prin fapta penală săvârșită, realizând latura obiectivă a infracțiunii.

Referitor la argumentele invocate de către avocat, precum că automobilul în cauză nu-i aparține cu drept de proprietate inculpatului, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, reieșind din faptul că, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict și anexare la materialele cauzei din 21.04.2015 a fost recunoscut ca corp delict autoturismul de model „Hyundai Matrix”, cu n/î BT 05 DZW (f.d.93, v.1), din care considerente instanțele judecătorești corect au ajuns la concluzia privind aplicarea confiscării speciale în contul statului a autoturismului menționat din posesia lui I.Rusu, ca obiect utilizat de către acesta din urmă la săvârșirea infracțiunii de contrabandă.

Totodată a fost stabilit că la etapa urmăririi penale, cât și în instanțele de judecată nu a fost prezentate de către partea apărării probe în confirmarea faptului, precum că autoturismul confiscat îi aparține cu drept de proprietate altei persoane și nu inculpatului. Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept la care se face referință și, deci, nu persistă temeiurile de casare a soluției adoptate.

Totodată, se evidențiază faptul că, argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel le-a examinat minuțios, pronunțându-se argumentat și motivate asupra lor. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul I.Vizdoga în numele inculpatului, și, potrivit legii, se impune respingerea recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului Rusu Ivan împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui Rusu Ivan, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 05 aprilie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun